

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม.๙/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๙/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปี ๒๕๖๗ ตามลำดับ โดยจำเลยที่ ๗ ยังดำรง
ตำแหน่งอยู่ถึงปัจจุบัน จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ร่วมกันกระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน กล่าวคือ ขณะ
ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ไม่ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ โจทก์จึงฟ้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับพวกต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับพวกผู้ถูกฟ้องคดีนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจากกรมป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ มีคำพิพากษา จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งรู้ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มา ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์กับพวกซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้ คนอื่น ๆ คนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ ถือว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้ โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัด นครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือ คลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลไสไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้มีแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ศาลมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดี ดังต่อไปนี้ “(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะ

ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย” และบัญญัติการดำเนินคดีอาญาไว้ในหมวด ๒ มาตรา ๒๓ ว่า “ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด (๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด” มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไปด้วย” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่พบว่าศาลอื่นรับฟ้องคดีในข้อหาความผิดอาญาบทอื่นจากการกระทำความผิดกรรมเดียวกับการกระทำความผิดตามที่มีการยื่นฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาแจ้งไปยังศาลอื่นที่รับฟ้องดังกล่าวเพื่อให้โอนคดีดังกล่าวมายังศาลต่อไป หรือศาลอื่นจะขอโอนคดีดังกล่าวมายังศาลเองก็ได้...” ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ก็บัญญัติไว้ทำนองเดียวกับบทบัญญัติดังกล่าว เมื่อคดีนี้โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นรัฐมนตรีและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี จึงเป็นคดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดประเภทลักษณะคดี บุคคลผู้ถูกดำเนินคดี และผู้มีอำนาจฟ้องคดี ตลอดจนกระบวนการในการไต่สวนดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๒) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้

จึงวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เห็นควรมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องของโจทก์ ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายประชา งามล้ำวง

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๐/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมี
คำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดี

กรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ นำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจากกรมป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ที่ระบุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับพวก ดำเนินการในทันที โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึง ๒๕๖๗ และจำเลยที่ ๗ ยังเป็นรัฐมนตรีอยู่ถึงปัจจุบัน และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่มีคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์กับพวกซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่น ๆ คนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในต่างช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลไสไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๓, มาตรา ๘๔

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้องขอแก้ฟ้องและเอกสารท้ายฟ้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่ได้จากคำฟ้องและเอกสารท้ายคำฟ้องได้ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ข้อ ๔๑ ให้นำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่หมดอายุการอนุญาตซึ่งเอกชนขอใช้ประโยชน์จากกรมป่าไม้ในจังหวัดกระบี่จำนวน ๑๑ แปลง รวม ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดิน

ทำกินเข้าใช้ประโยชน์ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๑ แต่ภายหลังไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โจทก์กับพวกซึ่งได้รับผลกระทบไม่มีที่ดินทำกิน จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช ขอให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินให้โจทก์กับพวกและราษฎรผู้ที่ไม่มียี่ด้นทำกินในจังหวัดกระบี่ และบริเวณใกล้เคียงเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้วในท้องที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๓ และศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและเป็นคนในพื้นที่เป็นหลัก เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่จำนวน ๑๑ แปลง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีราษฎรเข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษตามสำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๙๕/๒๕๖๗ เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๕ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๒๐ กำหนดว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในกระทรวงหนึ่งให้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ ดังนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งเคยและดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาดังตั้งปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบันจึงมีหน้าที่สั่งการ กำกับดูแล และติดตามให้มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี แต่อย่างไรก็ตามแม้จำเลย

ที่ ๑ ถึงที่ ๗ จะไม่ดำเนินการใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีราษฎรเข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗ จนกระทั่งโจทก์ต้องฟ้องร้องต่อศาลปกครองชั้นต้น แล้วศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ จนถึงปัจจุบันยังไม่มี การดำเนินการให้โจทก์กับพวกเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาข้อกล่าวอ้างในคำฟ้องของโจทก์แล้ว คงมีปัญหที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติถึงประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ตาม มาตรา ๑๐ (๑) ว่า คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และตาม มาตรา ๕ บัญญัติว่า นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นนอกจากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา คดีนี้โจทก์กล่าวอ้างว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย กับขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตต้องระวางโทษ... เมื่อจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามบทกฎหมายดังกล่าวย่อมอยู่ในอำนาจพิจารณา

พิพาทของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้นั้นต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดี ช่วงเวลาที่โจทก์กล่าวอ้างว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ กระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดการพิจารณาและสั่งฟ้องคดีที่เกิดจากการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ และหากเห็นว่าเป็นการกระทำที่เข้าข่ายการกระทำความผิดกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวบัญญัติถึงผู้มีอำนาจฟ้องคดีไว้ในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๒๓ ซึ่งบัญญัติในทำนองเดียวกันว่า ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งก่อนการฟ้องคดีจะมีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การดำเนินคดีแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องผ่านขั้นตอนการตรวจสอบ ใต้สวนและรวบรวมพยานหลักฐานโดยการดำเนินการของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรอิสระก่อน และอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาว่ามีการกระทำความผิดต่อบทกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ อันเป็นกรณีกฎหมายกำหนดผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘

(๒) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ และบทบัญญัติตาม มาตรา ๒๓ ดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการตัดสิทธิราษฎรที่จะยื่นฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยตรง และหากโจทก์หรือราษฎรคนอื่นได้รับความเสียหายจากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ชอบที่จะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเพื่อให้ผ่านการตรวจสอบไต่สวนและรวบรวมพยานหลักฐานโดยอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อน การที่โจทก์ซึ่งเป็นราษฎรฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ตามความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ จึงเป็นการฟ้องคดีโดยไม่ผ่านการพิจารณาและลงมติของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กระบวนการก่อนการฟ้องคดีของโจทก์ไม่ได้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ บัญญัติไว้ ดังที่วินิจฉัยมาข้างต้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาต่าง ๆ กันต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

จึงวินิจฉัยไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายวิทยา พรหมประสิทธิ์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง

นายชูวงศ์ มณีกุล

โจทก์

นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑

นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒

พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓

พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔

นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕

พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมี คำพิพากษาให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจาก กรมป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎร ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ที่ระบุให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับพวกดำเนินการในทันที โดย จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึง ๒๕๖๗ และจำเลยที่ ๗ ยังเป็นรัฐมนตรีอยู่ถึงปัจจุบัน และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่มีคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ โจทก์กับพวกซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่นๆคนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในต่างช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความ เสียหาย เหตุเกิดที่ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบล ปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอ

- ๓ -

เหนือคลอง และตำบลสายไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้
ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๓, ๘๔

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้องขอแก้ไขฟ้องและเอกสารท้ายฟ้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่ได้
จากการพิจารณาความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ข้อ ๔๑ ให้นำที่ดิน
ป่าสงวนแห่งชาติที่หมดอายุการอนุญาตซึ่งเอกชนขอใช้ประโยชน์จากกรมป่าไม้ในจังหวัดกระบี่
จำนวน ๑๑ แปลง รวม ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดิน
ทำกินเข้าใช้ประโยชน์ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๑ แต่ไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามมติ
คณะรัฐมนตรีดังกล่าว โจทก์กับพวกซึ่งได้รับผลกระทบไม่มีที่ดินทำกิน จึงฟ้องคดีต่อศาล
ปกครองนครศรีธรรมราช ขอให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินให้โจทก์กับพวกและราษฎรผู้ที่ยากไร้ไม่มีที่ดิน
ทำกินในจังหวัดกระบี่ และบริเวณใกล้เคียงเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาต
หมดอายุแล้วในท้องที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๓ และ
ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดกระบี่ ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเพื่อ
พิจารณาให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและเป็นคนในพื้นที่เป็นหลัก เข้าทำประโยชน์ใน
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่จำนวน ๑๑ แปลง

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีราษฎร
เข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ครั้งที่ ๑ / ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓
มกราคม ๒๕๔๗ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษาคตาม
สำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๙๕/๒๕๖๗ เอกสารท้ายฟ้อง
หมายเลข ๕ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา
๒๐ กำหนดว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในกระทรวงหนึ่งให้มีรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายเป้าหมาย
และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา
หรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ ดังนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม
๒๕๔๖ ข้อ ๔๑ ให้นำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่หมดอายุการอนุญาตซึ่งเอกชนขอใช้ประโยชน์จาก
กรมป่าไม้ ในจังหวัดกระบี่จำนวน ๑๑ แปลง รวม ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาดำเนินการจัดระเบียบการ
อนุญาตให้ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินเข้าใช้ประโยชน์ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งเคยและดำรงตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน จึงมี
หน้าที่สั่งการ กำกับดูแล และติดตามให้มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่จำเลย
ที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นไม่ดำเนินการใดๆ จนกระทั่งโจทก์ต้องฟ้องร้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา
ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดกระบี่ ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเพื่อ
พิจารณาให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและเป็นคนในพื้นที่เป็นหลัก เข้าทำประโยชน์ใน
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่จำนวน ๑๑ แปลง
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีราษฎร
เข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ครั้งที่ ๑ / ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓
มกราคม ๒๕๔๗ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มียคำ
พิพากษา โดยศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จนปัจจุบันยังไม่
มีการดำเนินการให้โจทก์กับพวกเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุ
แต่อย่างใด พฤติการณ์เช่นนี้มีเหตุอันควรเชื่อว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งเคยและดำรงตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาดังแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน ละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่โดยปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ทำให้โจทก์
และราษฎรได้รับความเสียหายไม่ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน อันอาจมีมูลเป็น
ความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง เมื่อโจทก์ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่
๗ ทั้งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษารับรองสิทธิของโจทก์กับพวกแล้ว โจทก์จึงเป็นผู้เสียหาย
โดยนิตินัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔), มาตรา ๒๘ (๒) มี
อำนาจฟ้องคดีจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ต่อศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

- ๖ -

อันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ (พ.ศ. ๒๔๙๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐, ๒๕๕๐ และ ๒๕๖๐ ดุจเดียวกับสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นบททั่วไปที่ไม่มีผู้ใดจักพรากสิทธินี้ไปจากพลเมืองได้ ส่วนการที่โจทก์จะฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้หรือไม่ นั้น ได้มีกฎหมายให้อำนาจในการฟ้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยในช่วงเวลาที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ กระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดการพิจารณาและฟ้องคดีที่เกิดจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ ไว้ในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๒๓ ซึ่งบัญญัติเช่นเดียวกันว่า ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อันเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้เป็นบทเฉพาะ จึงไม่อาจนำประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และ มาตรา ๒๘ (๒) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาอันเป็นบททั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ โจทก์จึงไม่ใช่บุคคลผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ บัญญัติไว้ ไม่อาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลาต่าง ๆ กันต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ อย่างไรก็ตามเมื่อโจทก์เป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยมีอำนาจฟ้องคดีจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ต่อศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจได้ตามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) , มาตรา ๒๘ (๒) และพระธรรมนูญศาลยุติธรรมซึ่งเป็นบททั่วไป อีกทั้งหากความปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนโดยพลัน ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำผิดหรือไม่ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉะนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงเห็นสมควรส่งสำนวนคดีให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามกฎหมาย โดยไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจต่อไป

จึงวินิจฉัยยกคำร้อง แต่ให้ส่งสำนวนคดีนี้ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

(อม.๕๐)

- ๘ -

การทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนตามกฎหมาย.

นายวิฑูรย์ คล่องมีคุณ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล		โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี	ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ	ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	ที่ ๔	
	นายวรารุช ศิลปอาชา	ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ	ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน	ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีมีมติให้นำที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เอกชนขอใช้ประโยชน์และหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง รวม ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้ราษฎรผู้ยากไร้เช่าคนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการทันที จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ดำรงตำแหน่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน
จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ว่าตนมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖
สิงหาคม ๒๕๔๖ ดังกล่าว โดยนำที่ดินที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มา
ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์ซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้
คนอื่น ๆ เข้าคนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗
ไม่ได้ดำเนินการ โจทก์กับพวกซึ่งได้รับผลกระทบไม่มีที่ดินทำกิน จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครอง
นครศรีธรรมราช ขอให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินให้โจทก์กับพวกและราษฎรผู้ที่ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินใน
จังหวัดกระบี่และบริเวณใกล้เคียง เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตให้
เอกชนเข้าทำประโยชน์หมดอายุแล้วในจังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง ตามเอกสารท้ายฟ้อง
หมายเลข ๓ ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้ถูกฟ้องคดี ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ
เพื่อพิจารณาให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและเป็นคนในพื้นที่เป็นหลัก เข้าทำประโยชน์
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑
แปลง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณี
ราษฎรเข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓
มกราคม ๒๕๔๗ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันมีคำพิพากษา
ซึ่งครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดแล้ว แต่ไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบล
เขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลไสไทย ตำบลปากน้ำ

อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติเห็นว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ได้สวนให้ดำเนินการส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีนี้ แม้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ช่วงเวลาเกิดเหตุตามฟ้องซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ตาม แต่การจะฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้โดยตรงนั้น ก็ต้องเป็นคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ เป็นกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวนเสียก่อน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดังกล่าว อีกทั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า “ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด (๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด” ได้ความตามคำฟ้องว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ และไม่อาจนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ เรื่องผู้เสียหายซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาใช้บังคับแก่การฟ้องคดีโดยตรงต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ เพราะมีบัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จึงวินิจฉัยไม่รับคำฟ้อง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ.

นายประกอบ ลีนะเปสนันท์

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗๐ /๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงกันยายน ๒๕๖๗ ตามแต่ละ
ช่วงเวลา และจำเลยที่ ๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๗ จนถึงปัจจุบัน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจากกรม
ป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดิน

ทำกิน แต่ไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด ต่อมาวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์ซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่นๆ คนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นการร่วมกันละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละช่วงเวลา เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลสายไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้องขอแก้ไขฟ้องและเอกสารท้ายฟ้องแล้ว เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นไว้โดยเฉพาะให้ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี อันแตกต่างจากคดีอาญาทั่วไปที่ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี โดยเห็นได้จากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ กำหนดให้ผู้อำนาจฟ้องคดีอาญาได้แก่พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหาย จึงทำให้บุคคลที่ได้รับความเสียหายเป็นผู้เสียหาย ที่มีอำนาจในการยื่นฟ้องคดีอาญาได้ด้วยตนเองต่อศาลที่มีอำนาจรับฟ้อง แต่ในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ กำหนดให้ อัยการสูงสุด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเท่านั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ก็เพื่อมุ่งหมายให้ผ่านกระบวนการตรวจสอบ ใต้สวนและกลั่นกรองพิจารณาของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียก่อน แล้วจึงนำคดีมาสู่ศาล พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ผู้เสียหายเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาด้วยตนเองได้ แม้โจทก์อ้างว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยทั้งเจ็ดในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากจำเลยทั้งเจ็ดมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีหรือคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ทำให้พอเข้าใจได้ว่า โจทก์ต้องการดำเนินคดีอาญาด้วยตนเอง ฟ้องจำเลยทั้งเจ็ดในฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ไม่ได้กำหนดให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาต่อศาลนี้ได้ดังที่วินิจฉัยไว้ข้างต้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งเจ็ดต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จึงวินิจฉัยไม่ประทับฟ้อง.

นายพงษ์รัตน์ เครือกลิ่น

คดีหมายเลขดำที่ อม.๙/๒๕๖๘
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๙๐/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ให้นำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่หมดอายุการอนุญาตซึ่งเอกชนขอใช้ประโยชน์จากกรมป่าไม้ในจังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง รวม ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินเข้าใช้ประโยชน์ แต่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โจทก์กับพวกซึ่งได้รับผลกระทบ ไม่มีที่ดินทำกิน จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช ขอให้ดำเนินการจัดสรรที่ดินให้โจทก์กับพวกและราษฎรผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินในจังหวัดกระบี่และบริเวณใกล้เคียงเข้าใช้ประโยชน์ ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้วในท้องที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ ดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้กับราษฎรผู้ยากไร้ผู้ไม่มีที่ดินทำกินและเป็นคนในพื้นที่เป็นหลัก เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใบอนุญาตหมดอายุการอนุญาตแล้วในจังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๑ แปลง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมติคณะทำงานแก้ไขปัญหาราษฎรเข้าครอบครองสวนปาล์มในพื้นที่เอกชนขอใช้ประโยชน์ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๙๕/๒๕๖๗ ซึ่งครบกำหนดเวลาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่ละช่วงเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน ซึ่งมีหน้าที่ต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการ

อนุญาตให้โจทก์กับพวกซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่นๆ ไม่ได้ดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗

คดีมีเหตุสมควรวินิจฉัยก่อนว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง และในวรรคสองบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ การที่โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นราษฎรซึ่งได้รับความเสียหายจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและสิ่งแวดล้อมแต่ละช่วงเวลา โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ไม่ดำเนินการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗ นั้น เป็นกรณีที่มิมีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ว่า เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) ทั้งนี้ ในคดีอาญาทั่วไป ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิดำเนินคดีอาญาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ (๒) อย่างไรก็ตาม การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะพิจารณาพิพากษาคดีใดได้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินการที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้บัญญัติเรื่องอำนาจฟ้องไว้เป็นการเฉพาะในหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา มาตรา ๒๓ โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานอิสระที่มีอำนาจไต่สวนแสวงหาข้อเท็จจริงและมีอำนาจฟ้องคดีตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด อันจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ ซึ่งกำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลงมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมาตรา ๗๗ กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เองภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สอดรับกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ อันแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติกฎหมายข้างต้นว่า การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องได้รับการตรวจสอบ ไต่สวน และรวบรวมพยานหลักฐาน โดยการดำเนินการของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก่อน จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดผู้มีอำนาจดำเนินคดีและฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ดังนั้น แม้คำฟ้องของโจทก์เป็นการกล่าวหาว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแต่ละช่วงเวลากระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๑๕๗

แต่เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้นได้กำหนดช่องทางและวิธีการนำคดีอาญาที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะ โดยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้นเป็นผู้ที่มีอำนาจฟ้อง กรณีจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ (๒) มาบังคับใช้ได้ โจทก์ซึ่งเป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จึงไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายสิงห์ชัย ฤาษุตานันท์

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๗๐/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุณ ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
ในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

ในแต่ละช่วงเวลาดังกล่าว ไม่นำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์กับพวกและราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน ทั้งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแล้ว เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลสายไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๓, ๘๔

ปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งเจ็ดต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ บัญญัติให้จัดตั้งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขึ้นในศาลฎีกา มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ส่วนวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติรองรับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ในมาตรา ๑๐ ประการหนึ่ง ว่า คดีที่มีมูลคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ในการนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๒ บัญญัติให้จัดตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจและหน้าที่ไต่สวน และมีความเห็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์อันเป็นมูลคดีดังกล่าว ฉะนั้น ย่อมเห็นได้ว่าการดำเนินคดีอาญาต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะ มีวิธีพิจารณาคดีสอดคล้องกับลักษณะการทำงานของศาลที่รับคดีที่ดำเนินการไต่สวนคดีโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาพิจารณาพิพากษา โดยกฎหมาย

กำหนดให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยระบบการไต่สวน แตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไป กับทั้งกำหนดวิธีการและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ให้สอดคล้องและเป็นระบบเดียวกัน ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ บัญญัติให้อัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พนักงานอัยการที่มีใช้อัยการสูงสุดซึ่งมีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๑) กิติ หรือผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๒) กิติ ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกต่อไป ทั้งเป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือข้อกำหนดบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วย่อมไม่เป็นเหตุให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้โดยไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไม่ใช่บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจฟ้องไว้ ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ด้วยเหตุที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ คำฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะรับไว้วินิจฉัย

จึงวินิจฉัยให้ไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาของแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๘
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๐/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล	โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ที่ ๔	
	นายวรารุช ศิลปอาชา ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมี
คำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่นำที่ดินที่หมดอายุ การอนุญาตจากกรมป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ระบุให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับพวกดำเนินการในทันที โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปี ๒๕๖๗ และจำเลยที่ ๗ ยังเป็นรัฐมนตรีอยู่ถึงปัจจุบัน และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เป็นวันที่ครบกำหนดเวลา ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่มีคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมดำเนินการตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุ การอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์กับพวกซึ่งเป็น ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่นๆคนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบใน ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละ ช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลไสไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ประกอบ มาตรา ๘๓, ๘๔

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจคำฟ้อง คำร้องขอแก้ฟ้อง และเอกสารท้ายฟ้องแล้ว เห็นว่า มูลคดีนี้เป็นการกล่าวหาว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแต่ละช่วงเวลาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่พิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจากกรมป่าไม้ จำนวน ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้แก่โจทก์และราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) ซึ่งตามมาตรา ๒๓ ให้เฉพาะอัยการสูงสุด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดอำนาจผู้ฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ โจทก์ซึ่งเป็นราษฎรหากประสงค์จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ขอบที่จะดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรืออัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป ไม่ประทับรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา

(อม.๕๐)

- ๕ -

จึงมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ
ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายวิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นายชวงค์ มณีกุล		โจทก์
	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	ที่ ๑	
	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี	ที่ ๒	
	พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ	ที่ ๓	
	พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	ที่ ๔	
	นายวรารุช ศิลปอาชา	ที่ ๕	
	พลตำรวจเอกพัชรวาท วงษ์สุวรรณ	ที่ ๖	
	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน	ที่ ๗	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อธิบดีกรมป่าไม้

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่นำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตจากกรมป่าไม้ ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้กับราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ที่ระบุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับพวกดำเนินการในทันที โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปี ๒๕๖๗ และจำเลยที่ ๗ ยังเป็นรัฐมนตรีอยู่ถึงปัจจุบัน และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เป็นวันที่ครบกำหนดเวลาตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่มีคำสั่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รู้ว่าต้องนำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ มาดำเนินการจัดระเบียบการอนุญาตให้โจทก์กับพวกซึ่งเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และราษฎรผู้ยากไร้คนอื่นๆ คนละไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยเสียค่าเช่าแก่รัฐไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อปี แต่ไม่ได้ดำเนินการ จึงถือว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ทางราชการขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละช่วงเวลาดังกล่าว เป็นเหตุให้โจทก์กับพวกได้รับความเสียหาย เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง และตำบลไสไทย ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เกี่ยวพันกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๓, ๘๔

พิเคราะห์คำฟ้อง คำร้องขอแก้ฟ้องและเอกสารท้ายฟ้องแล้ว เห็นว่า มูลคดีนี้เป็นการกล่าวหาว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแต่ละช่วงเวลาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่พิพากษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำที่ดินที่หมดอายุการอนุญาต

จากกรมป่าไม้ ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๖๓,๓๒๔ ไร่ มาจัดระเบียบการอนุญาตให้แก่โจทก์และราษฎรผู้ยากไร้ ไม่มีที่ทำกิน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) ซึ่งตามมาตรา ๒๓ ให้เฉพาะอัยการสูงสุด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดอำนาจผู้ฟ้องคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้ โจทก์ซึ่งเป็นราษฎรหากประสงค์จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ชอบที่จะดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษแก่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรืออัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป ไม่ประทับรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา

จึงมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.

นายชวลิต อิศรเดช